

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΡΩ»

**Σύνοψη της αξιολόγησης του «Νοιάζομαι και Δρω» για τα 5 έτη υλοποίησης
(2015-2020)**

ΙΟΥΛΙΟΣ 2020

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει μια συνολική αποτίμηση του αντίκτυπου του προγράμματος «Νοιάζομαι και Δρω» στη σχολική κοινότητα μετά από 5 έτη υλοποίησης. Οι αξιολογήσεις του προγράμματος για αυτά τα 5 έτη βασίζονταν στην παραγωγή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων μέσω της διανομής δομημένων ερωτηματολογίων και της διενέργειας συνεντεύξεων – συζητήσεων με ομάδες εστίασης (focus groups). Τα πεδία ενδιαφέροντος των αξιολογήσεων εδράζονταν σε ζητήματα γνώσης, εμπλοκής – συναισθηματικής σύνδεσης και πρακτικών, και εντοπίζονταν στη διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος, στη σύνδεση των συμμετεχόντων με τον εθελοντισμό, την αλληλεγγύη και την ενεργό πολιτειότητα, καθώς επίσης στην ανάδειξη των ισχυρών αλλά και αδύναμων στοιχείων του έργου.

Η δυναμική και η διεύρυνση του προγράμματος αποτυπώνονται από τα πρώτα έτη υλοποίησης, όταν ο αριθμός των συμμετεχόντων έβαινε αυξανόμενος. Ήδη από τα πρώτα έτη (2015-2016 και 2016-2017) αναδεικνύεται η αποδοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας η οποία εκλαμβάνει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ως σημαντικό κομμάτι της σχολικής πραγματικότητας. Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών και του φορέα υλοποίησής του φαίνεται να ξεπερνά τα όρια της ικανοποιητικής σχέσης αποκτώντας χαρακτηριστικά διαπροσωπικής επαφής ήδη από την πρώτη διετία. Η ικανοποίηση των συμμετεχόντων ως προς το πλαίσιο υλοποίησης, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών υλικών και η κατανόηση του εθελοντισμού, της αλληλεγγύης και της ενεργού πολιτειότητας είναι ιδιαίτερα υψηλές.

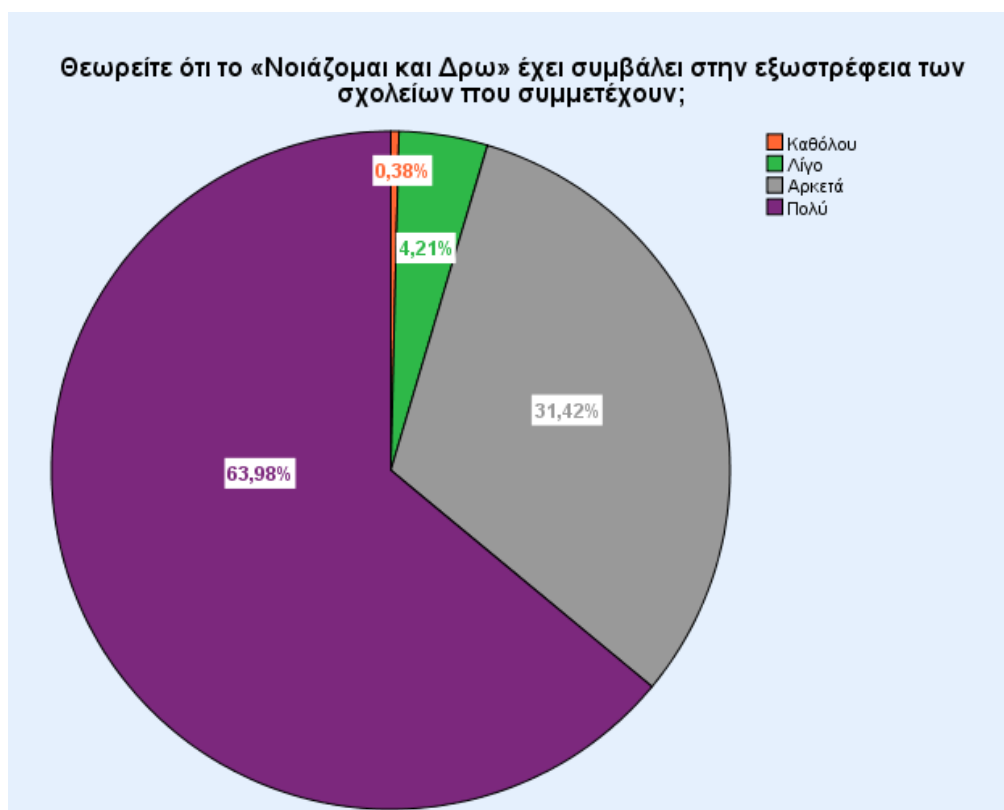
Κατά την τρίτη σχολική χρονιά υλοποίησης εντοπίζουμε ακόμα υψηλότερους μέσους όρους όσον αφορά τις αξιολογήσεις των συμμετεχόντων για το γενικότερο πλαίσιο υλοποίησης του έργου και το εκπαιδευτικό υλικό. Ειδικότερα, οι τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών και των συντονιστών αγγίζουν τις μέγιστες τιμές αξιολόγησης, αποτυπώνοντας έτσι την αρτιότητα της εσωτερικής λειτουργίας και διαχείρισης του έργου αλλά και τη συμβολή του υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού. Η ιδιαίτερα θερμή – θετική στάση της πλειοψηφίας των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας που συμμετέχουν στο «Νοιάζομαι και Δρω», αναδεικνύεται μέσα και από την αναγνώριση της συμβολής του προγράμματος στη διάχυση των καλών πρακτικών, στην προώθηση των δράσεων, ενώ ιδιαίτερα θετική ήταν και η αποτίμηση της σχολικής δικτύωσης σε πανελλήνιο επίπεδο.

Τη σχολική χρονιά 2018-2019 εντοπίζουμε τη σταθερά πολύ θετική αξιολόγηση της εμπειρίας της συμμετοχής στο πρόγραμμα και την αποτύπωση των πολυδιάστατων οφελών για τους εκπαιδευτικούς αλλά και τους μαθητές. Ο συνολικός αντίκτυπος στην εκπαιδευτική κοινότητα μετά από 4 έτη υλοποίησης αποτιμάται σαφώς θετικά. Παράλληλα, τα δεδομένα καταδεικνύουν την ένθερμη υποδοχή του προγράμματος από τους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν σε αυτό για πρώτη φορά, καθώς επίσης και τη σταθερά θετική στάση όσων συμμετέχουν για περισσότερα έτη. Αντίστοιχα θετικές ήταν και οι διατυπώσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την υποστήριξη που έλαβαν από την ομάδα υλοποίησης του έργου, καθώς επίσης και για το έντυπο και ψηφιακό υποστηρικτικό υλικό. Ειδικότερα, τονίζεται η συμβολή του υλικού στην ομαλή εξέλιξη των δραστηριοτήτων, αλλά και στην επίτευξη των στόχων που συνδέονται με τις γνώσεις και τις δεξιότητες των εμπλεκομένων.

Αξίζει να τονιστεί ότι από τα πρώτα έτη υλοποίησης, τα ποσοστά υπέρ της συνέχισης του έργου ήταν ιδιαίτερα υψηλά, γεγονός που καταδεικνύει την εμπλοκή και τη δέσμευση των συμμετεχόντων στη διαδικασία του προγράμματος. Μάλιστα, σημαντικό ποσοστό συντονιστών υπογραμμίζει ότι το βοηθητικό – υποστηρικτικό πλαίσιο του «Νοιάζομαι και Δρω» ήταν καθοριστικό για την υλοποίηση δράσεων εθελοντισμού και αλληλεγγύης και ως εκ τούτου, χωρίς το πρόγραμμα πιθανώς η συμμετοχή των εκπαιδευτικών θα ήταν μειωμένη. Γίνεται επομένως αντιληπτός ο υψηλός βαθμός διείσδυσης του συνόλου των δραστηριοτήτων του προγράμματος και της παιδευτικής αξίας της όλης διαδικασίας που διαδραμάτισε σημαίνοντα ρόλο στην εύρυθμη πολυετή υλοποίηση.

Κατά το τελευταίο έτος υλοποίησης τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας αξιολογούν θετικά – πολύ θετικά την εμπειρία τους και εντοπίζουν τα πολυδιάστατα οφέλη της διαδικασίας για το παρόν αλλά και το μέλλον. Αντίστοιχα υψηλά είναι τα ποσοστά των θετικών αξιολογήσεων της οργάνωσης και διαχείρισης του έργου, του γενικότερου πλαισίου υλοποίησης και του υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού. Στην αξιολόγηση του σχολικού έτους 2019-2020 εντοπίζουμε με ενδιαφέρον τις τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών που έλαβαν μέρος αναφορικά με την επίδραση του «Νοιάζομαι και Δρω» στην εξωστρέφεια, αλλά και στη διαμόρφωση κουλτούρας εθελοντισμού, αλληλεγγύης και ενεργού πολιτειότητας στα σχολεία που έχει υλοποιηθεί. Οι

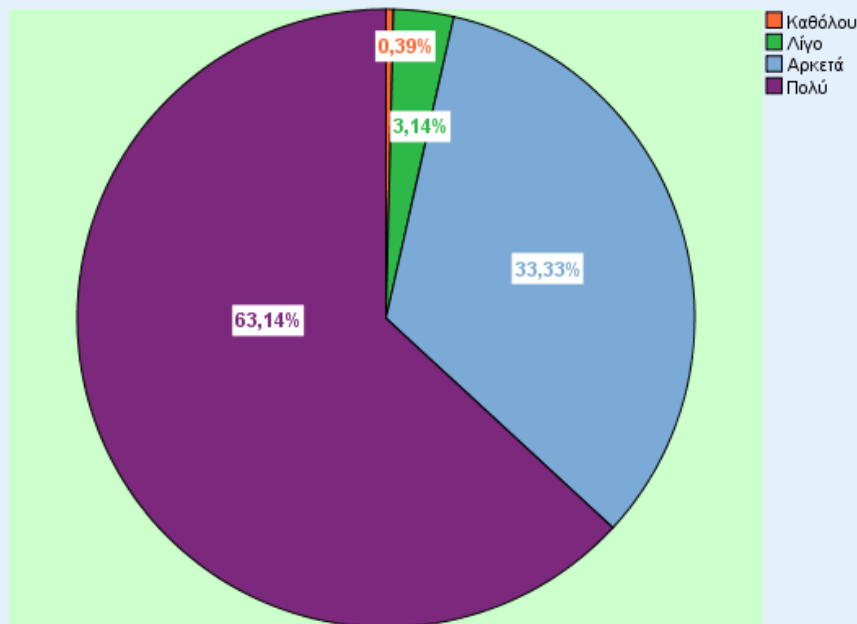
συγκεκριμένες καταγραφές αποτυπώνουν σημαντικές πτυχές του αντίκτυπου του προγράμματος στη σχολική κοινότητα μετά από την πενταετή υλοποίησή του.

Γράφημα Α: Συμβολή του «Νοιάζομαι και Δρω» στην εξωστρέφεια των σχολείων που συμμετέχουν.

Όπως παρατηρούμε στο γράφημα Α, σε ποσοστό που αγγίζει το 96%, οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι το «Νοιάζομαι και Δρω» έχει συμβάλει στην εξωστρέφεια των σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στο έργο. Αντίστοιχα, στο γράφημα Β εντοπίζουμε ότι περίπου το 97% των συμμετεχόντων -με πολυετή εμπειρία στο πρόγραμμα- θεωρεί ότι το «Νοιάζομαι και Δρω» έχει καθοριστική επίδραση στη διαμόρφωση κουλτούρας εθελοντισμού και αλληλεγγύης στα σχολεία που εφαρμόζεται για τουλάχιστον τρεις ή περισσότερες χρονιές.

Αν έχετε τριετή ή τετραετή ή πενταετή εμπειρία συμμετοχής στο «Νοιάζομαι και Δρω», θεωρείτε ότι το πρόγραμμα έχει συμβάλει στη διαμόρφωση κουλτούρας εθελοντισμού - αλληλεγγύης στις σχολικές μονάδες που εφαρμόζεται για τουλάχιστον τρεις ή περισσότερες χρονιές;

Γράφημα Β: Συμβολή του «Νοιάζομαι και Δρω» στη διαμόρφωση κουλτούρας εθελοντισμού και αλληλεγγύης στις σχολικές μονάδες.

Η παρούσα σύνοψη ολοκληρώνεται με τις αναφορές στα αδύναμα και στα θετικά σημεία του προγράμματος -όπως αποτυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες- στα 5 αυτά έτη υλοποίησης. Ειδικότερα, οι συμμετέχοντες, εντοπίζουν τα απαιτητικά χρονοδιαγράμματα της υλοποίησης του έργου, την αυξημένη γραφειοκρατία που συνόδευε την εφαρμογή του και την ελλιπή χρηματοδότηση ως βασικά αρνητικά σημεία της πενταετούς υλοποίησης. Ωστόσο, σημαντικός αριθμός εκπαιδευτικών υπογραμμίζει ότι κατά τα τελευταία έτη η γραφειοκρατία έχει μειωθεί εμφανώς. Όσον αφορά τα οφέλη μαθητών και εκπαιδευτικών και τα θετικά στοιχεία του προγράμματος, γίνεται σαφές ότι το «Νοιάζομαι και Δρω» προάγει αξίες και εδραιώνει αντιλήψεις για την προσφορά, την αποδοχή του διαφορετικού και την ενεργό πολιτειότητα μαθητών αλλά και εκπαιδευτικών. Η παιδευτική αξία της όλης διαδικασίας διαμορφώνει στάσεις και πρακτικές που αναδεικνύουν τον καθοριστικό ρόλο του εθελοντισμού στην εδραίωση του ανθρωπισμού και της δημοκρατίας στη σύγχρονη κοινωνία. Παράλληλα, αναπτύσσει και προωθεί δεξιότητες ιδιαίτερα χρήσιμες στη νέα σχολική

πραγματικότητα. Είναι αυτές οι δεξιότητες, καθώς επίσης και το πλέγμα των αξιών και στάσεων που έχει προωθήσει το «Νοιάζομαι και Δρω» κατά τη διάρκεια υλοποίησής του, που θα αποτελέσουν τη βάση για τη μελλοντική ενεργοποίηση της σχολικής κοινότητας.